

ย่อวารสาร

RhD Positive Among C/E+ and D- Blood Donors in Denmark

Mette Christiansen, Betina S. Sorensen, and Niels Grunnet. *Transfusion Medicine* 2010;50:1460-4.

บทนำ: หมู่เลือดระบบ Rh (Rh system) นับว่าเป็นระบบที่มีความสำคัญอันดับ 2 ในการให้เลือด เพราะความสามารถสูงในการกระตุ้นให้สร้างแอนติบอดี (high immunogenicity) ปฏิกริยาระหว่างแอนติเจน D และ anti-D เป็นสาเหตุทำให้เกิดเม็ดเลือดแดงแตกอย่างเฉียบพลันจากการได้รับเลือด และทำให้เด็กตัวเหลืองแรกคลอดที่เกิดจากเม็ดเลือดแดงแตก (hemolytic disease of the newborn) ในการที่รายงานว่าเป็น Rh บวก นั้นมีความหลากหลายมากในส่วนชนิด ยีน D (Many different partial) และ weak D ส่วนมากที่ทราบว่าเป็น Rh บวก หรือ ลบ ใช้วิธีที่ตรวจง่าย ๆ จากเม็ดเลือดแดง (serology) ว่ามียีน D แอนติเจนหรือเปล่า อย่างไรก็ตามในจำนวน Rh บวก ดังกล่าว มียีน Del จำนวน 17 ชนิดรวมอยู่ด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นแอนติเจน D อ่อนมาก (a very low expression of the D) และต้องตรวจด้วยเทคนิค absorption-elution เท่านั้นจึงจะเห็น (only detectable by absorption-elution techniques) จาก Del แอนติเจนเหล่านี้เองบางที่อาจจะทำให้เกิดการสร้าง anti-D ขึ้นมาได้ การตรวจหา ยีนของผู้บริจาคเลือดที่ใช้วิธี serology ได้เป็น C หรือ E บวก และยีน D ลบ มาก่อนเพื่อบอกว่าเป็น D บวก หรือ D ลบ **วัตถุประสงค์:** เพื่อทำการ

ทดสอบยีนของผู้บริจาคที่มี C หรือ E บวก และยีน D ลบ เพื่อจะระบุให้ถูกต้องว่าเป็น D บวก หรือ D ลบ **รูปแบบการศึกษาและวิธีการทดสอบ:** ผู้รายงานได้นำผู้บริจาคเลือดทั้งหมดที่มียีนเป็น C หรือ E บวก และยีน D ลบ จากจำนวนประชากรที่บริจาคเลือดทั้งหมด 22,000 ราย ทดสอบ RhD ที่ตำแหน่ง Exon 10 สำหรับรายที่ให้ผลลบว บวก นำไปวิเคราะห์ต่อด้วยวิธี sequence-specific polymerase chain reaction หรือ nucleotide sequencing ของยีน RhD **สรุป:** จากผลการวิเคราะห์จำนวนผู้บริจาค 233 ราย พบว่ามีจำนวน 7 ราย RhD บวก ตำแหน่ง Exon 10 และมี 4 รายที่เป็น Del คิดเป็นร้อยละ 1.7 จากจำนวนทั้งหมด ผู้รายงานยังพบอีกว่ายีน RhD ที่พบในครั้งนี้มี การเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม (mutation) ดังนั้นตามความเห็นของผู้วิจัยการตรวจเลือดผู้บริจาคทั้งหมดให้ถูกต้องที่จะบอกว่าเป็น RhD บวก หรือ RhD ลบ นั้นเป็นไปได้ที่จะใช้วิธี serotyping อย่างเดียว จะต้องใช้วิธี genotyping รวมด้วยทุกราย

อุดม ดิ่งต้อย

ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย

ย่อวารสาร

High Dose Methotrexate with or without Whole Brain Radiation Therapy for Primary Central Nervous System (CNS) Lymphoma: A Phase III, Randomized, Non-inferiority Trial

Thiel E, et al. *Lancet Oncology* 2010;11:1036-47.

ในปัจจุบัน การรักษาที่เป็นมาตรฐานสำหรับโรค primary CNS lymphoma คือการให้ยา methotrexate ในขนาดสูง โดยที่บทบาทของการฉายรังสีทั่วทั้งศีรษะ (whole brain radiation therapy) รวมไปถึงยังเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาเนื่องจากผลข้างเคียงในแง่ของภาวะแทรกซ้อนต่อระบบประสาทที่มักเกิดขึ้นมาภายหลัง ทำให้การยอมรับที่จะใช้ยังถูกจำกัด

การศึกษานี้ มีจุดประสงค์ที่จะเปรียบเทียบอัตราการมีชีวิตรอดทั้งหมด (overall survival) ของผู้ป่วย primary CNS lymphoma เมื่อให้การรักษาโดยใช้ยาเคมีบำบัดสูตรมาตรฐานที่ประกอบด้วย methotrexate นั้น ไม่ได้ดีไปกว่าการใช้ยาเคมีบำบัดสูตรเดียวกันแล้วตามด้วยการฉายรังสีแบบทั่วทั้งศีรษะ

วิธีการศึกษา

ผู้ป่วยใหม่ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันปกติ และได้รับการวินิจฉัยว่าเป็น primary CNS lymphoma ได้ถูกนำเข้าร่วมการรักษา จำนวนรวม 551 คน (อายุเฉลี่ย 63 ปี) จากศูนย์การแพทย์ 75 แห่งในประเทศเยอรมัน โดยเก็บข้อมูลตั้งแต่ เดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2000- พฤษภาคม ค.ศ. 2009

หลังจากเข้าร่วมในการศึกษานี้ ผู้ป่วยจะถูกสุ่มให้อยู่ในกลุ่มที่ได้รับยาเคมีบำบัดอย่างเดียว คือการให้ยา methotrexate ขนาด 4 กรัม/ตร.ม. ผิวกาย ในวันที่ 1 ของแต่ละรอบการรักษา (ทุก 14 วัน) รวม 6 ครั้ง หรืออยู่ในกลุ่มที่ได้รับยาเคมีบำบัดแบบเดียวกันแล้วตามด้วยการฉายรังสีแบบทั่วทั้งศีรษะ โดยปริมาณรังสีทั้งหมดคือ 45 Gy แบ่งให้ใน 30 ครั้ง ครั้งละ 1.5 Gy และหากผู้ป่วยไม่ได้รับ complete remission หลังจากได้ยาเคมีบำบัดครั้งแรก กลุ่มที่ถูกสุ่มให้เฉพาะยาเคมีบำบัด จะถูกนำไปให้ยา cytarabine ขนาด 3 กรัม/ตร.ม. ผิวกาย ที่วันที่ 1 และ 2 ของรอบการรักษาทุก 21 วัน รวม 4 รอบ ในขณะที่กลุ่มที่สุ่มให้ได้รับการฉายแสง หากไม่ได้ complete remission จะถูกนำไปฉายแสงทั่วทั้งศีรษะในเวลาเร็วที่สุดที่แพทย์เห็นสมควร ในระหว่างการเก็บข้อมูลมีการ

เปลี่ยนแปลงการรักษาคือ ผู้ป่วยที่เข้าร่วมการรักษาภายหลังจากเดือนสิงหาคม ค.ศ. 2006 จะถูกเพิ่มยา Ifosfamide ในขนาด 1.5 กรัม/ตร.ม. ผิวกาย ในวันที่ 3-5 ของแต่ละรอบการรักษาเข้าไปด้วย หลังจากนั้นนำผู้ป่วยทั้ง 2 กลุ่มมาเปรียบเทียบในแง่ของอัตราการรอดชีวิตทั้งหมด โดยนำมาวิเคราะห์แบบ “per protocol population” นั่นคือ นำเฉพาะผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาครบตามแนวทางที่ตั้งไว้เบื้องต้น และทราบผลการรักษาหรือสถานภาพของผู้ป่วยเมื่อสิ้นสุดการรักษาเท่านั้น มาใช้ในการคำนวณสถิติ

ผลการศึกษา

หลังจากติดตามผู้ป่วยไปเป็นระยะเวลา 53.7 เดือน พบว่าอัตราการมีชีวิตรอดของกลุ่มผู้ป่วยที่ได้รับยาเคมีบำบัดเพียงอย่างเดียวเท่ากับ 37.4 เดือน เมื่อเทียบกับกลุ่มที่ได้รับยาเคมีบำบัดร่วมกับการฉายแสง มีอัตราการมีชีวิตรอดเท่ากับ 32.4 เดือน โดยมีค่า $p = 0.71$ และ hazard ratio (HR) = 1.06 (95% confidence interval [CI] 0.86-1.40) ซึ่งเป็นค่าความแตกต่างที่ไม่มีมีความสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ระยะเวลาปราศจากโรค (progression free survival) สำหรับผู้ป่วยที่ได้รับยาเคมีบำบัดเพียงอย่างเดียวเท่ากับ 11.9 เดือน เปรียบเทียบกับกลุ่มที่ได้ยาเคมีบำบัดร่วมกับการฉายแสง เท่ากับ 18.3 เดือน โดยมีค่า $p = 0.14$ HR = 0.82 (95%CI 0.64-1.07) แต่อาการแทรกซ้อนทางระบบประสาทพบได้บ่อยกว่าในกลุ่มที่ได้รับการฉายแสง (ร้อยละ 49 เทียบกับร้อยละ 26)

วิจารณ์

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาแบบสุ่มโดยมีกลุ่มเปรียบเทียบที่มีจำนวนประชากรเข้าร่วมการศึกษามากที่สุดสำหรับการศึกษานี้ แนวทางการรักษาโรค primary CNS lymphoma โดยทำให้ทราบว่าจะไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของอัตราการรอดชีวิตของผู้ป่วยทั้งสองกลุ่ม อย่างไรก็ตาม จากสมมติฐานของการศึกษา ที่

ต้องการจะพิสูจน์ว่า อัตราการมีชีวิตรอดทั้งหมดโดยการให้ยาเคมีบำบัดอย่างเดียว ไม่ได้ด้อยไปกว่าการให้ยาเคมีบำบัดรวมกับการฉายรังสีทั่วทั้งศีรษะ (non-inferiority) นั้น ไม่สามารถสรุปได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติของศึกษาชิ้นนี้

บำบัดอย่างเดียว และงดเว้นการฉายรังสีทั่วทั้งศีรษะ สามารถกระทำได้ เนื่องจากไม่มีความแตกต่างของอัตราการมีชีวิตรอดทั้งหมดของผู้ป่วยทั้งสองกลุ่ม

สรุป

การรักษาผู้ป่วย Primary CNS lymphoma โดยให้ยาเคมี

กานต์ธิตา อุไพศิลป์สถาพร
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

